ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-NOVICE ZAVODA IZRIIS | PROGRAM »IZBERI ZDRAVO ŽIVLJENJE!«

Junij 2026

Aktualno in strokovno ozadje · preventiva in zdravje · št. 6/2026

V TEJ ŠTEVILKI

01 Evropsko poročilo o drogah EU

02 Familio in TIGER Italija

03 Preventivni programi Hrvaška · strokovni vir

04 Alkoholna politika Svet

05 26. junij – preventiva drog Svet

06 Zaključek šole Slovenija

Lizbona, sedež Agencije Evropske unije za droge (EUDA). Foto: Matthew Henry / Burst

Aktualno

01 | EU

Evropsko poročilo o drogah

29

držav zajema Evropsko poročilo o drogah 2026

EUDA je 9. junija predstavila Evropsko poročilo o drogah 2026, pregled 29 držav. Opozarja na vse bolj raznoliko ponudbo psihoaktivnih snovi in potrebo po vlaganju v preventivo.

Vira: Agencija Evropske unije za droge (EUDA): New health risks for Europeans in a fast-moving drug market, 9. 6. 2026; Nacionalni center za spremljanje drog in zasvojenosti (Češka), prenos sporočila EUDA: New health risks for Europeans in a fast-moving drug market, 9. 6. 2026.

02 | ITALIJA

Familio in TIGER

IZRIIS je 1. junija predstavil italijansko rešitev Familio za podporo samostojnemu življenju ranljivih oseb. Podjetje Soluziona Group jo s podporo projekta TIGER uvaja na trge alpskega prostora.

Vir: Zavod IZRIIS: TIGER Accelerates Cross-Border Healthcare Innovation, 1. 6. 2026.

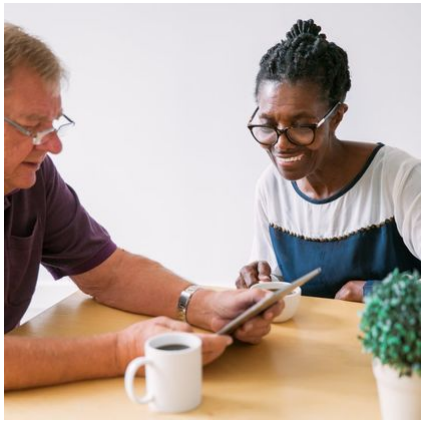

Simbolična fotografija: Burst

Projekt TIGER je sofinanciran iz programa Evropske unije Interreg Območje Alp.

Vodilni partner projekta je ICS Internationalisation Centre Styria (Gradec); Zavod IZRIIS je projektni partner. Program: Interreg Alpine Space 2021–2027.

03 | HRVAŠKA · STROKOVNI VIR

Preventivni programi

Portal Hrvaškega zavoda za javno zdravje (HZJZ) o zasvojenostih vsebuje bazo programov in projektov ter vsebine o preventivi, zdravljenju, zmanjševanju škode in resocializaciji. Za šole je pomembno spremljanje izvedbe in učinkov preventivnih programov.

Foto: Shopify Partners / Burst

Vir: Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ): Portal o zasvojenostih (ovisnosti.hzjz.hr).

04 | SVET

Alkoholna politika

WHO je 26. junija objavila poročilo o napredku pobude SAFER, ki državam pomaga uvajati pet najučinkovitejših ukrepov alkoholne politike za zmanjševanje škode zaradi alkohola.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): Implementing what works in alcohol policy: progress report on the SAFER initiative, 26. 6. 2026.

05 | SVET

26. junij – preventiva drog

26. junija obeležujemo mednarodni dan boja proti zlorabi drog in nezakonitemu prometu z njimi (Svetovni dan drog). Mednarodni standardi preprečevanja uporabe drog, ki sta jih skupaj izdala WHO in UNODC, so strokovna podlaga za izbiro strukturiranih, razvojno prilagojenih preventivnih programov.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in UNODC: International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018, 7. 12. 2018.

06 | SLOVENIJA

Zaključek šole

NIJZ priporoča, da otroci in mladostniki alkohola ne pijejo. Pri šolskih dogodkih, tudi pri valeti in zabavi po njej, naj bodo pravila o alkoholu jasna, veljajo naj za vse (odrasle in mladostnike), šole pa naj jih dosledno uveljavljajo.

Foto: Samantha Hurley / Burst

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ): Učitelji, starši in drugi odrasli naj mladostnike spodbujajo k nepitju alkohola, 28. 5. 2026.

Strokovna gradiva

Stalne vsebine: referenčni viri za preventivno delo (ne nove mesečne objave).

07 **Zdravje mladih** SLOVENIJA

NIJZ v Sloveniji izvaja mednarodno raziskavo HBSC o z zdravjem povezanih vedenjih mladostnikov; zadnje poročilo zajema podatke za leto 2022. Pri preventivi je pomembno upoštevati starost, okolje in potrebe mladih.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ): Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022), 2023.

08 **Kakovost preventive** SLOVENIJA

Inštitut Utrip ponuja strokovne vire za načrtovanje preventivnih programov, med drugim slovensko izdajo evropskih standardov kakovosti v preventivi. Pri izbiri programa preverimo cilje, usposobljenost izvajalcev in evalvacijo.

Vir: Inštitut Utrip: Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik.

09 **Zdrava pljuča** SLOVENIJA

Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije predstavlja rehabilitacijsko vadbo; obremenitve naj bodo individualno prilagojene.

Vir: Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije: Pridružite se rehabilitacijski vadbi.

10 **Okolja brez dima** EVROPA

Priporočilo Sveta EU iz decembra 2024 spodbuja zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli tudi zunaj zaprtih prostorov. Gre za priporočilo, ne neposredno prepoved.

Vir: Svet Evropske unije: Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02, 12. 12. 2024.

11 **Standardi preventive** SVET

WHO in UNODC v mednarodnih standardih preventive uporabe drog izpostavljata strukturirane in razvojno prilagojene programe ter sodelovanje družin in šol.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC): International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018, 7. 12. 2018.

12 **Dostopnost in varnost** DIGITALNO ZDRAVJE

Vodnik WHO za telemedicino iz leta 2022 obravnava načrtovanje, izvedbo in vzdrževanje storitev. Dostopnost in varstvo podatkov sta pomembna pri izbiri orodij.

Vir: Svetovna zdravstvena organizacija (WHO): Consolidated telemedicine implementation guide, 9. 11. 2022.

Viri

Stanje povezav: 27. 11. 2026. Številke ustrezajo zaporednim številkam prispevkov.

01 Agencija Evropske unije za droge (EUDA). *New health risks for Europeans in a fast-moving drug market*. 9. 6. 2026. https://www.euda.europa.eu/news/2026/new-health-risks-europeans-fast-moving-drug-market_en

Nacionalni center za spremljanje drog in zasvojenosti (Češka), prenos sporočila EUDA. *New health risks for Europeans in a fast-moving drug market*. 9. 6. 2026. https://www.drogy-info.cz/en/article/media-centre/new-health-risks-for-europeans-in-a-fast-moving-drug-market/

02 Zavod IZRIIS. *TIGER Accelerates Cross-Border Healthcare Innovation*. 1. 6. 2026. https://izriis.org/2026/06/01/tiger-accelerates-cross-border-healthcare-innovation/

03 Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ). *Portal o zasvojenostih (ovisnosti.hzjz.hr)*. https://ovisnosti.hzjz.hr/

04 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *Implementing what works in alcohol policy: progress report on the SAFER initiative*. 26. 6. 2026. https://www.who.int/publications/i/item/9789240120587

05 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in UNODC. *International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018*. 7. 12. 2018. https://www.who.int/publications/i/item/international-standards-for-drug-use-prevention-second-edition-2018

06 Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). *Učitelji, starši in drugi odrasli naj mladostnike spodbujajo k nepitju alkohola*. 28. 5. 2026. https://nijz.si/zivljenjski-slog/alkohol/ucitelji-starsi-in-drugi-odrasli-naj-mladostnike-spodbujajo-k-nepitju-alkohola/

07 Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). *Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji (Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2022)*. 2023. https://nijz.si/publikacije/z-zdravjem-povezana-vedenja-v-solskem-obdobju-med-mladostniki-v-sloveniji-izsledki-mednarodne-raziskave-hbsc-2022/

08 Inštitut Utrip. *Evropski standardi kakovosti na področju preventive: hitri vodnik*. https://www.institut-utrip.si/evropski-standardi-kakovosti-na-podrocju-preventive-hitri-vodnik/

09 Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije. *Pridružite se rehabilitacijski vadbi*. https://www.dpbs.si/sl/zivimo-zdravo/telesna-aktivnost/pridruzite-se-rehabilitacijski-vadbi/

10 Svet Evropske unije. *Priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02*. 12. 12. 2024. https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/7425/oj

11 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Urad ZN za droge in kriminal (UNODC). *International Standards for Drug Use Prevention, Second Edition, 2018*. 7. 12. 2018. https://www.who.int/publications/i/item/international-standards-for-drug-use-prevention-second-edition-2018

12 Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). *Consolidated telemedicine implementation guide*. 9. 11. 2022. https://www.who.int/publications/i/item/9789240059184

Fotografije: naslovna: Matthew Henry / Burst (Shopify), prosta licenca Burst; 02: Shopify Photos / Burst (Shopify), prosta licenca Burst (simbolična fotografija); 03: Shopify Partners / Burst (Shopify), prosta licenca Burst; 06: Samantha Hurley / Burst (Shopify), prosta licenca Burst.

ZAVOD IZRIIS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

E-novice izdaja Zavod IZRIIS – Informacijski raziskovalni inštitut za izobraževanje in svetovanje v okviru programa »Izberi zdravo življenje!«. Prispevki povzemajo javno dostopne vire; za vsebino izvirnih strani odgovarjajo njihovi izdajatelji.